

Betreft: vergadering van Opinieronde 1
Datum: Woensdag 21 december 2011
Tijd: 14.30
Locatie: Statenzaal, Provinciehuis, Visarendreef 1 in Lelystad

Aanwezig zijn:

de heer R.P.G. Bosma (voorzitter), mevrouw I. van Hooff (VVD), de heren E.F. Plate (VVD), J. de Reus (VVD) en H.W.E. van Vliet (VVD, vanaf 14.55 uur), mevrouw F.J.E. Boode-Groot Nibbelink (PvdA), de heren F. Boundati (PvdA), P.T.J. Pels (PvdA), E. Sloot (PvdA), C.A. Jansen (PVV) en C.J. Kok (PVV), mevrouw M. Luyer (CDA), de heren R.T. Oost (CDA, vanaf 15.00 uur), E.P. Vels (CDA), J. van Wierén (CDA, vanaf 14.40 uur) en A. Stuivenberg (SP), mevrouw S. Verbeek (SP), de heren E.F. Kunst (D66) en M.A. Rijsberman (D66), mevrouw S. Rotscheid (D66), de heren J.E. Geersing (CU), S.J. Kok (GroenLinks), S. Miske (GroenLinks), J.N. Simonse (SGP) en E.G. Boshuizen (50PLUS), mevrouw G. van der Struijk (50PLUS), de heer A.W.H.J. van der Avoird (PvdD), mevrouw M.C. Bax (PvdD) en de heer R. Kalk (rondegriffier)

Ook aanwezig zijn:

Leden van het college van Gedeputeerde Staten: de heren J.N.J. Appelman en M.J.D. Witteman

1. Deelakkoord Natuur en Bestuursakkoord rijk - provincies 2011-2015

De voorzitter opent de opinieronde en heet allen van harte welkom. Het college heeft middels een memo verzocht om de geagendeerde stukken aan te houden en de bespreking ervan te verplaatsen naar een nader te bepalen moment in het kader van de nog lopende onderhandelingen met de betreffende staatssecretaris. De voorzitter stelt voor om het college zijn verzoek te laten toelichten en daarbij in ieder geval de volgende vragen te laten beantwoorden: Hoe is het college gekomen tot dit verzoek? Wat is de rolverdeling tussen het deelakkoord Natuur en het bestuursakkoord? Wat loopt er op dit moment en hoe is er gekomen tot het besluit? Wat speelt zich af bij de andere provincies? Wat is het verdere procesverloop als de stukken aangehouden worden? Na deze toelichting krijgt iedere fractie de mogelijkheid om vragen te stellen of haar mening te geven. Centraal staat daarbij de vraag of de bespreking wel of niet vertraagd zou moeten worden. Vervolgens kunnen GS de vragen beantwoorden en volgt een tweede termijn. Ten slotte zal de verdere gang van zaken aan de orde komen. Alle fracties stemmen in met dit voorstel van de voorzitter.

Gedeputeerde Appelman geeft aan dat de dynamiek rondom de procesgang met betrekking tot het deelakkoord nog steeds hoog is. Het college kan de behandeling van het deelakkoord niet los zien van de financiële afwikkeling van Oostvaarderswold en de door de provincie ingenomen juridische positie daarbij. Wel is het de uitdrukkelijke wens van het college om tot een minnelijke oplossing te komen en het is ook altijd bereid geweest om op dat punt het gesprek met het Rijk c.q. de staatssecretaris aan te gaan. Een aantal provincies heeft het deelakkoord inmiddels geaccepteerd, terwijl Groningen en Noord-Brabant het hebben afgewezen. Vandaag is besluitvorming in Drenthe, Friesland en Overijssel aangekondigd, waarbij ook in Drenthe signalen zijn dat het akkoord niet geaccepteerd zal worden. Dit betekent, dat Flevoland in IPO-verband geen aparte positie meer inneemt. Gistermorgen heeft het college opnieuw gesproken met de staatssecretaris en allen zijn tot de conclusie gekomen dat het goed zou zijn om tot een minnelijke oplossing van de vraagstukken rondom de juridische verplichting met betrekking tot Oostvaarderswold te komen. Afgesproken is dat er gekeken wordt of er sluitende afspraken gemaakt kunnen worden over een mediationtraject, dat voor beide partijen een bindende uitkomst zal hebben. Het college heeft aangegeven, dat die besluitvorming wel door het kabinet gedekt moet zijn. Op het moment dat er sluitende afspraken over het mediationtraject zijn, is de juridische positie daarin verankerd en kan het deelakkoord Natuur aan de Staten ter bespreking en besluitvorming worden voorgelegd. Het college vindt het verstandig om het mediationtraject een kans te geven om alsnog tot een minnelijke uitkomst te komen. De staatssecretaris heeft aangegeven, dat de uiterlijke besluitdatum van 24 december voor het deelakkoord in dit geval verdaagd kan worden. Door middel van dit traject kan de provincie haar juridische positie borgen en toch tot een minnelijke oplossing komen, terwijl er tegelijkertijd toegewerkt wordt naar

een voorstel op basis waarvan het college de Staten positief kan adviseren met betrekking tot het deelakkoord.

De voorzitter vraagt om een toelichting op de volgende punten: de relatie tussen het deelakkoord en het bestuursakkoord en wat betekent het als bepaalde provincies 'nee' zeggen.

Gedeputeerde Appelman reageert dat in de Kamer inmiddels duidelijk is geworden dat er geen ruimte is om te komen tot veel aanpassingen van het deelakkoord. De relatie tussen het bestuursakkoord en het deelakkoord heeft te maken met de juridische positie ten aanzien van Oostvaarderswold. Daarom wil het college dat in samenhang blijven zien en ook de besluitvorming van het bestuursakkoord verdagen.

Eerste termijn

De VVD is blij met de verwoording door gedeputeerde Appelman, want deze sluit aan bij de mening van de VVD. De partij steunt het mediationvoorstel en het verzoek om uitstel van de behandeling van het deelakkoord en bestuursakkoord. Zij vindt het belangrijk dat er nieuw realisme is, gekoppeld aan een afspraak met het kabinet. Dat dit consequenties heeft voor onder andere het Oostvaarderswold, beseft zij goed. In januari 2012 zijn panorama- en opinierondes voorzien over deelakkoord, bestuursakkoord en Oostvaarderswold en dan zal zij het voorstel doen om het niet-aangekochte deel van Oostvaarderswold een dubbele bestemming te gaan geven. Dat is essentieel om de schade voor de provincie zo klein mogelijk te houden.

De PvdA vindt dat de VVD wat op de zaken vooruit loopt: nu staat alleen het besluit ter discussie dat er geen besluit genomen wordt. De onderhandelingen beperken zich tot Oostvaarderswold, maar waarom is er dan de koppeling met het deelakkoord Natuur? Wat is de waarde van dat deelakkoord, aangezien er al enkele provincies tegen hebben gestemd? Het uitgangspunt van de staatssecretaris was dat er pas een akkoord was als alle provincies hadden ingestemd. Ten slotte zit er een spanningsveld tussen het mediationvoorstel met bindende uitkomst en de opmerking van het college dat de juridische positie behouden blijft.

Het CDA is verheugd dat er nu toegewerkt wordt naar een minnelijke schikking met het Rijk wat betreft de financiële afhandeling van Oostvaarderswold. Waaruit blijkt dat het college altijd heeft gestreefd naar een minnelijke schikking? De publiciteit rondom het Oostvaarderswold heeft daar zeker niet aan bijgedragen. Een overzichtelijke procedure om te komen tot besluitvorming over Oostvaarderswold vindt de partij belangrijk en wat haar betreft luidt die als volgt: uitkomst schikking Rijk afwachten, daarna met de Staten en betrokkenen in gesprek over het inhoudelijke plan en ten slotte op zoek naar maatschappelijke partners. Is het college van plan om de partij daarin tegemoet te komen? Tot wanneer wordt de bespreking van het bestuursakkoord uitgesteld en wat zijn de consequenties van dit uitstel, ook voor wat betreft de andere onderdelen van dit akkoord?

De SGP vindt het verheugend, dat de VVD spreekt over nieuw realisme, ook ten aanzien van Oostvaarderswold. Zouden dan toch, na ruim tien jaar, de neuzen van de provincie de andere kant opgaan? De zaak ligt nu nog bij de bestuursrechter. Levert dit een spanningsveld op met het voorstel tot mediation? Mediators halen de angel uit een zaak maar komen niet per definitie tot het midden van het geld. Wat is het verwachtingspatroon van het college?

De PVV is verbaasd over enkele verklaringen van andere partijen. Zij vindt dat van uitstel afstel komt en ziet dan ook geen noodzaak om de behandeling van de akkoorden uit te stellen. De staatssecretaris heeft in het verleden aangegeven, dat er een bestuursakkoord zou zijn als alle provincies instemmen. Recentelijk heeft hij dat aangepast, zodat een meerderheid nu voldoende is. Wat betekent dit voor de positie van Flevoland? Wordt de juridische procedure nu stopgezet en gaat het college verder met de minnelijke schikking of wordt er op twee paarden gewed?

GroenLinks geeft aan, dat gedeputeerde Appelman net opmerkte, dat de Kamer in meerderheid achter staatssecretaris Bleker staat met betrekking tot de beide akkoorden. Maar bij een overeenkomst horen twee partijen, dus Flevoland moet zijn eigen afweging maken of zij daarin mee kan gaan. Kunnen de rechtszaak en bemiddelingspoging naast elkaar bestaan? Hoeveel vertrouwen heeft het college erin, dat mediation tot een voor Flevoland goede uitkomst leidt?

De SP complimenteert het college met de wijze waarop men toch op het laatste moment nog tot overeenstemming is gekomen met de staatssecretaris. Wel wil de partij eerst zien en dan geloven. Zij heeft een groot voorbehoud voor deze deal, aangezien de betrouwbaarheid van de overheid niet zo groot

is. Bovendien moet nog maar blijken of datgene waar Flevoland recht op heeft ook daadwerkelijk ingevuld zal worden. De partij vraagt zich af waarom er vandaag geen besluit genomen zou kunnen worden over het deelakkoord Natuur en het bestuursakkoord. De partij hoort graag van het college wat de verdere consequenties van deze akkoorden zijn, zoals het aanwijzen van de Oostvaardersplassen en Lepelaarsplassen als Natura 2000-gebieden.

D66 vindt dat er meer haken en ogen zitten aan het deelakkoord Natuur dan alleen Oostvaarderswold. De partij ziet geen reden om het deelakkoord niet op een later moment te behandelen. Wat verwacht het college van de mediation? Een minnelijke oplossing lijkt ver weg gezien de opstelling van staatssecretaris Bleker de laatste weken. De partij vindt het goed te lezen dat het college 'met behoud van de juridische positie' de mediation in wil gaan. Betekent dit inderdaad dat de rechtszaak aangehouden wordt en weer opgepakt kan worden als de mediation mislukt? In de stukken van het Statenvoorstel voor de behandeling van het bestuursakkoord is, buiten de positie ten opzichte van Oostvaarderswold, een aantal argumenten genoemd om tegen het bestuursakkoord te stemmen. Daarom vindt de partij dat het goed mogelijk is om het bestuursakkoord vanavond te behandelen.

De ChristenUnie is positief over datgene wat nu voor ligt. Nu komt het ook in de juiste volgorde. Zij stemt in met de voorgestelde verdaging.

50PLUS vraagt zich af van wie het initiatief tot het gesprek met de staatssecretaris is uitgegaan. Wie zijn de mediators? Hoe verhoudt de mediation zich tot de uitkomst van de juridische procedures? De provincie heeft in de juridische procedure immers altijd uitgedragen dat zij een sterke positie heeft in het verdedigen van haar financiële belangen. De partij heeft begrip voor het verzoek tot uitstel van het bestuursakkoord, maar ook het argument van de SP en D66 snijdt hout: er is best wel iets om over te praten, want zij is met het bestuursakkoord in deze vorm absoluut niet gelukkig. Het gaat veel geld kosten, waardoor het voorzieningenniveau achteruit zal gaan. De partij vindt het dan ook goed om vandaag al over het bestuursakkoord te praten, met uitsluiting van Oostvaarderswold.

De PvdD merkt op dat er nu een voorstel lijkt te liggen tot uitstel van het deelakkoord Natuur in afwachting van een schriftelijke uitwerking en een definitief kabinetsbesluit over mediation. In ruil daarvoor hebben GS blijkbaar toegegeven om aan PS te adviseren akkoord te gaan met het deelakkoord. Dat vindt de partij te kort door de bocht. Een volledig oordeel over dit deelakkoord is pas mogelijk als het mediationtraject afgesloten is en het voor Flevoland een gunstige uitkomst heeft gehad. Als dat niet zo is, moet er verder gegaan worden met de juridische procedure en zouden GS de Staten opnieuw moeten adviseren om het deelakkoord af te wijzen. De bezwaren over het deelakkoord gaan immers verder dan alleen Oostvaarderswold. De partij ziet het deelakkoord als een opdracht om alles wat in de afgelopen decennia is bereikt op het gebied van natuurherstel af te breken. Het gaat niet alleen over de verdeling van € 100 miljoen en de provinciale bijdrage. Hoe willen GS die provinciale bijdrage financieren? De risicoanalyse ontbreekt nog. Een ander probleem betreft Staatsbosbeheer: De provincie wordt opdrachtgever van Staatsbosbeheer, maar Staatsbosbeheer mag van de staatssecretaris niet meewerken aan Oostvaarderswold. Is dat ook ter sprake gekomen in het gesprek tussen het college en de staatssecretaris en is daar een oplossing voor? De partij ziet het deelakkoord Natuur niet zitten en stelt voor om met de behandeling ervan te wachten tot de uiteindelijke resultaten van het mediationtraject bekend zijn. Het bestuursakkoord wil zij eigenlijk vanavond gewoon behandelen en afwijzen.

De voorzitter constateert, dat er veel onduidelijkheid is over de relatie tussen de ingezette juridische procedures en het mediationtraject. Er zijn vragen gesteld over de waarde van de overeenkomsten die er zijn en over de vervolprocedure.

Gedeputeerde Appelman reageert, dat als de provincie nu het deelakkoord Natuur ondertekent, de afspraken uit het bestuursakkoord die betrekking hebben op de ILG-opgave en Oostvaarderswold vervallen. Daarmee wordt ook de juridische positie van Flevoland weggegeven. Bij de mediation is de opdrachtverlening cruciaal. De vraag of het college daar met de staatssecretaris uitkomt, bepaalt of de juridische procedure aangehouden wordt. De mediation zal een voor beide partijen bindende uitspraak hebben.

De SP vraagt bij interruptie of dat betekent dat er daarna geen juridische stappen meer genomen kunnen worden.

Gedeputeerde Appelman antwoordt, dat als men eruit komt voor wat betreft de opdrachtverlening, dat een bindende uitspraak is voor beide partijen. Tot die tijd wordt de juridische procedure aangehouden.

De PvdA vraagt bij interruptie of het klopt, dat als het mediationtraject eenmaal ingeslagen is, het juridische traject afgesloten is. Vooraf zullen de kaders bepaald moeten worden en wordt dat voorgelegd aan de Staten? Klopt het dat de voorwaarden waaronder Flevoland het mediationtraject instapt, bepalend zijn voor de uitkomst ervan?

Gedeputeerde Appelman reageert, dat het college de vraagstelling voor de mediation vaststelt, maar dat gaat over de aanvullende afspraken in het kader van het ILG. En die zullen door de mediators op harde verplichtingen getoetst worden. Die vraag ligt nu bij de bestuursrechter en die vraag komt dan bij de mediators te liggen.

De voorzitter stelt gedeputeerde Appelman voor om eerst de nog resterende vragen te beantwoorden en zich daarna te concentreren op de vraag van het CDA over de procesgang. Vervolgens kunnen de fracties opnieuw vragen stellen.

De SP reageert, dat zij wil weten wat de consequenties van de mediation zijn. Stellen GS dit vast en hebben PS de bindende uitkomst maar te aanvaarden of hebben PS er nog enige invloed op?

Gedeputeerde Appelman antwoordt, dat als Flevoland een bindend mediationtraject ingaat, dat bindend is voor beide partijen. Bij mediation gelden dezelfde randvoorwaarden en vraagstukken als die nu voorliggen bij de bestuursrechter. Daar hebben PS ook geen invloed op gehad. Het initiatief tot het gesprek met de staatssecretaris komt vanuit het college.

Het CDA wil weten waarom dit gesprek pas een paar dagen voor kerst plaatsvindt.

Gedeputeerde Appelman reageert, dat de staatssecretaris in de Kamer erkend heeft, dat hij met Flevoland tot een goede afronding van Oostvaarderswold wil komen en ook de harde, juridische verplichtingen daarin heeft erkend. Dat was voor het college aanleiding om het gesprek te openen. Staatssecretaris Bleker heeft aangegeven, dat hij de uitkomsten van de stemmingen van de provincies 'onder de kerstboom' zal bekijken. Een afwijzing van dit akkoord betekent niet, dat in financiële of inhoudelijke zin nog veel bijstellingen mogelijk zijn. Het betekent eveneens, dat de financiële afwikkeling van het geschil ten aanzien van Oostvaarderswold verder langs juridische weg voortgezet zal moeten worden. In het mediationtraject zal de juridische positie ingebracht worden. De uitspraak van de mediator is bindend, maar dit is dezelfde gebondenheid als de uitspraak bij de bestuursrechter; daar loopt de provincie op dat punt ook risico's. Het deelakkoord Natuur wordt IPO-breed ervaren als niet fraai, maar wel het maximaal haalbare. Men is bezig om de risicoparagraaf in kaart te brengen en deze komt tijdens de bespreking in januari 2012 aan de orde. Maar er zijn inderdaad grote consequenties verbonden aan de uitvoering van dit deelakkoord.

De voorzitter wil een tweede termijn openen, maar verneemt dat gedeputeerde Witteman nog een aantal vragen over het bestuursakkoord wil beantwoorden. Hij geeft gedeputeerde Witteman het woord en wil daarna doorgaan met een integrale, tweede termijn.

GroenLinks heeft moeite met deze gang van zaken: Eerst ontnemt de voorzitter de Staten de mogelijkheid om te interrumperen met het voorstel om de vragen pas te stellen na afloop van de beantwoording van gedeputeerde Appelman. Nu worden ze doorgeschoven naar de tweede termijn, hetgeen betekent dat de interruptiemogelijkheid verdwenen is.

De voorzitter had zich niet gerealiseerd dat de beantwoording door de gedeputeerden in tweeën was gesplitst en hij wil voorkomen dat er drie tot vier termijnen nodig zijn, mede in verband met de beschikbare tijd. Hij wil dan ook toch voorstellen om eerst gedeputeerde Witteman aan het woord te laten en daarna door te gaan met een integrale, tweede termijn. Hij hoort geen ernstige bezwaren en voert het voorstel uit.

Gedeputeerde Witteman geeft aan dat de dossiers elkaar overlappen. Toen het onderhandelaarsakkoord met het IPO werd gesloten, stopte het ministerie de gesprekken met Flevoland over het Oostvaarderswold. Tijdens het algemeen overleg in de Kamer enkele weken geleden zei de staatssecretaris opnieuw dat hij bereid was om met Flevoland te praten over het nakomen van de harde juridische verplichtingen. Naar aanleiding daarvan heeft het college contact met hem opgenomen en is de afspraak voor het gesprek van gisteren gemaakt. In het verleden was er sprake van een rijksbijdrage van € 240 miljoen aan de ontwikkeling van Oostvaarderswold. Na aantreding van het nieuwe kabinet ontving de provincie een beschikking met een lager bedrag, waartegen het college bezwaar heeft aangetekend. Dat bezwaar is door het ministerie afgewezen, waarna de gang naar de bestuursrechter is gemaakt. De uitspraak van de bestuursrechter wordt in januari 2012 verwacht, maar tegen die uitspraak kunnen beide partijen nog in beroep gaan. Dat kan een langsepende procedure worden. Nu doet de mogelijkheid zich voor om met mediation te werken; de juridische procedure wordt aangehouden tot er een bindende mediation-uitspraak

is. De rechterlijke uitspraak wordt vervangen door die van een mediator. Dit proces gaat sneller en er wordt vooraf afgesproken, dat beiden zich houden aan de uitkomst. Het college geeft dan ook de voorkeur aan mediation. Het deelakkoord maakt deel uit van het algemene akkoord, maar het is voor het college zo'n belangrijk onderdeel, dat het die twee delen aan elkaar hangt. Het zou een onduidelijk signaal zijn om nu wel in te stemmen met het algemene akkoord en het deelakkoord voorlopig aan te houden.

Tweede termijn

De PvdD merkt op, dat verschillende provincies niet akkoord zijn gegaan met het deelakkoord Natuur. Het argument dat alle provincies problemen hebben, snijdt geen hout. Een aantal provincies is bijvoorbeeld omgekocht.

De PVV vraagt bij interruptie of de PvdD die bewering hard kan maken.

De voorzitter vraagt de PVV om deze vraag tijdens haar tweede termijn te stellen.

De VVD stelt bij interruptie dat de vraag van de PVV nu wel gerechtvaardigd is, vanwege het karakter van de uitspraak van de PvdD.

De PvdD reageert, dat het ook anders genoemd kan worden, maar het is bekend dat er iets met Overijssel gebeurd is (€ 1 miljoen voor de Weerribben). Ook Zeeland heeft wat gekregen.

Het CDA merkt bij interruptie op, dat de PvdD eigenlijk bedoelt dat die provincies onderhandeld hebben met de Staatssecretaris en dat die er samen uitgekomen zijn.

De PvdD vraagt zich af of je dat wel onderhandelen kunt noemen.

GroenLinks stelt dat de koppeling tussen Oostvaarderswold en het deelakkoord Natuur een koppeling is die staatssecretaris Bleker zelf graag legt. Maar zelfs zonder Oostvaarderswold brengt het deelakkoord Natuur al veel financiële en juridische risico's met zich mee. De partij kan zich niet voorstellen dat er partijen in de Staten zijn die hier blindelings voor tekenen alleen maar omdat er niet meer in zou zitten. GroenLinks is in ieder geval niet van plan dat soort grote risico's te nemen en het deelakkoord Natuur te ondertekenen. De rechtsgang leek een grote kans op een positieve uitkomst te hebben, terwijl dat nu minder lijkt te zijn. Denkt het college dat het mediationtraject minstens evenveel oplevert als bij de rechtsgang werd verwacht?

50PLUS vraagt of het college met staatssecretaris Bleker gesproken heeft over het herzien van de financiële korting. De juridische positie wordt uit handen gegeven, tenzij de opdracht en randvoorwaarden aan de mediator goed geformuleerd worden. Daarom lijkt het de partij van het grootste belang dat de Staten betrokken worden bij het opstellen van de opdracht aan de mediator. De bindende uitkomst van de mediation betekent een enorm financieel risico. De partij wil het bestuursakkoord toch behandelen en hoopt dan op een 'nee'. Dat geeft een signaal waar Flevoland staat en markeert haar positie.

De ChristenUnie benadrukt dat haar voorkeur uitgaat naar de voorliggende vorm. Er wordt daarmee recht gedaan aan het passeren van een aantal zaken in de juiste volgorde. In de vorige periode werd regelmatig aangegeven dat risico's anders lagen dan ze nu liggen. Voor de partij een extra reden om het mediationtraject in te gaan, omdat ze verwacht er dan met de minste kleerscheuren uit te kunnen komen. Zij heeft er behoefte aan om eens met de Staten te discussiëren over de inrichting van natuur en landschap in Flevoland.

D66 vond het opvallend dat gedeputeerde Witteman aangaf meer vertrouwen te hebben in de resultaten van mediation, dan dat staatssecretaris Bleker zich zou houden aan een uitspraak van de Raad van State. Gaat het kabinet akkoord met uitstel tot besluitvorming over het bestuursakkoord? Verder is er al veel gezegd door voorgaande sprekers waar de partij zich bij aansluit.

De SP vindt de opmerking van de VVD over nieuw realisme heel aardig: De VVD stapt af van de ruim 1.800 hectare en gaat terug naar 1.050 en de andere willen ze voor economisch gewin gebruiken.

De VVD reageert bij interruptie dat zij dat niet gezegd heeft. Zij heeft aangekondigd om er in januari op terug te komen en een dubbele bestemming aan de orde te brengen, namelijk natuur en landbouw. De 1.850 hectare kan dan ook nog steeds gehaald worden.

De SP zou het woord 'omgekocht' niet gebruiken, maar sluit zich liever aan bij de woorden van de vorige informateur: "Wacht u voor de overheid, want zij heeft noch een geheugen, noch een geweten, laat staan een schaamte." en "Betrouwbaarheid van de overheid geldt alleen voor de burger, maar niet voor de mede-overheden. Trouwens, die wisten dat er geen geld was en dat geld zal er ook niet komen." De risico's voor de Natura 2000-projecten zijn blijkbaar nog niet bekend. Volgens staatssecretaris Bleker mag de mediation

geen precedentwerking hebben. Dit vindt de SP zwaarwegend. Een besparing van € 500 miljoen op natuur en het rentmeesterschap zo invullen gaan de SP veel te ver. Zij wil beide akkoorden vanavond gewoon behandelen.

De PVV vraagt zich af waarom GS uitstel voorstellen en waarom een meerderheid van de coalitie ervoor is. Zij constateert dat een meerderheid van de Kamer akkoord is, waardoor het niet te verwachten is dat er nog veel gaat veranderen. De staatssecretaris heeft aangegeven, dat een meerderheid van de provincies nu voldoende is. Op het moment dat Flevoland uitstelt, blijven er elf provincies over, waarvan er vijf al akkoord zijn gegaan. Er hoeft dan ook nog maar één provincie extra akkoord te gaan. Dit betekent dat de onderhandelingsruimte en de positie van Flevoland uitgehold is. En aangezien het mediationtraject is ingezet door GS, concludeert de PVV dat Flevoland juridisch toch niet zo sterk staat als eerder is voorgesteld. De coalitie is zwaar verdeeld over het uitstel. De partij is van mening dat de koppeling tussen Oostvaarderswold en het deelakkoord Natuur wordt bewerkstelligd vanuit GS. Klopt het dat door het mediationtraject de coalitie verlicht wordt om een mogelijk verdeeld besluit te nemen over het bestuursakkoord?

De SGP vindt het juist geweldig dat natuurbeleid en natuurbeheer bij de provincie komen te liggen, dit in tegenstelling tot GroenLinks. Maar GroenLinks heeft wel een punt als de partij zich afvraagt hoe sterk de zaak van de provincie is. Is dat fout ingeschat? De ChristenUnie geeft aan dat de risico's nu anders zouden liggen dan een jaar geleden. Heeft de huisadvocaat het misschien bij het verkeerde eind gehad? Het CDA neemt aan dat het college de opbrengst uit de mediation gunstiger inschat dan die uit de juridische procedure, klopt dat? Hebben PS de beschikking gezien? Het college heeft nog geen antwoord gegeven op de vraag of het positioneren van het consortium via de media wel bij heeft gedragen aan de intentie om er minnelijk uit te komen. De partij houdt vast aan de volgtijdelijkheid en vraagt om een toelichting op de procedure die het college voorstelt. Wat zijn de consequenties als er nu niet ingestemd wordt met het bestuursakkoord? 24 december was een harde deadline en wanneer komt het bestuursakkoord dan wel aan de orde?

De PvdA vraagt om meer helderheid over het verschil tussen het bestuursakkoord en het deelakkoord Natuur. Wat zijn de gevolgen en hebben die alleen betrekking op het deelakkoord Natuur of ook op het bestuursakkoord? De uitgangspunten van het Oostvaarderswold staan voor de partij niet ter discussie en zij is blij dat de VVD dat ook nog een keer heeft uitgesproken. De partij vindt het niet slim om nu in te stemmen met het deelakkoord Natuur en gaat akkoord met uitstel. De gang naar de rechter moet altijd de laatste weg zijn en zij is dan ook voorstander van de poging om er op een minnelijke manier uit te komen. En het college verdient inderdaad een compliment, dat dat nu ook een mogelijkheid is. Een groot verschil tussen mediation en de rechtsgang is dat je bij mediation de mogelijkheid tot beroep opgeeft. Dat zou het dan ook rechtvaardigen dat de opdracht voor mediation met de Staten besproken gaat worden.

De VVD gaat akkoord met uitstel van beide akkoorden, zeker omdat ze met elkaar verweven zijn. Zij is het eens met de SGP dat het, los van de financiële consequenties, prima is om het natuurakkoord dichterbij de burger te brengen. Het uitgangspunt van het coalitieakkoord steunt de partij van harte. De uitkomsten van het proces kunnen echter van alles zijn. De vragen over de opdrachtverlening tot mediation zijn tot nu toe alleen gericht geweest op wat de provincie in het traject gaat inbrengen. Maar ook de staatssecretaris heeft inbreng en vindt men elkaar dan nog? Hoe zien GS dat en komen GS dan nog bij de Staten terug, eventueel alleen ter bespreking? De partij is blij met het mediationtraject, want dat is beter dan een gerechtelijke procedure. Het gaat ook om de goede verhouding met Den Haag, aangezien er nog meer dossiers lopen. Vindt het college dat ook?

De voorzitter constateert twee vragen: Waarom kunnen het deelakkoord Natuur en het bestuursakkoord wel of niet ontkoppeld worden en wat zijn de effecten? Hoe wordt er omgegaan met de mediation en de formulering van de opdracht?

Gedeputeerde Appelman antwoordt, dat als Flevoland nu instemt met het deelakkoord Natuur alle aanspraken van Flevoland op de lopende bestuursovereenkomst vervallen, inclusief de punten van geschil ten aanzien van de afwikkeling van het Oostvaarderswold. Dat staat ook in het deelakkoord.

Het CDA merkt bij interruptie op dat in de nadere afspraken met het IPO van 7 december 2011 bij punt vier staat hoe het stukje over Oostvaarderswold gelezen moet worden. Wat betekent dat?

Gedeputeerde Appelman reageert, dat Oostvaarderswold wordt afgerekend binnen de systematiek van het deelakkoord, maar dat geldt niet voor dat gedeelte dat in aanvullende afspraken is overeengekomen en waar het geschil juist over gaat. Het is niet zo dat het college de juridische positie van Flevoland nu

anders inschat; die wordt nog even sterk ingeschat als drie maanden geleden. Wel is het college zich ervan bewust dat een juridische procedure lang gaat duren, een ongewisse uitkomst heeft en het inderdaad tussen overheden niet hoort om een geschil op deze wijze op te lossen.

De PVV reageert bij interruptie dat als het niet gangbaar is om op die manier met elkaar om te gaan, dat traject nooit ingeslagen had moeten worden.

Gedeputeerde Appelman zegt dat ook de PVV weet welke financiële risico's er verbonden zijn aan het niet waarborgen van de juridische positie. En als er geen oplossing langs minnelijke weg wordt gevonden, rest daarvoor alleen nog de juridische weg.

De PVV vindt dat het geen zin heeft om de minnelijke weg in te slaan als er gegokt blijft worden op de juridische procedure. Dat is gokken op twee paarden.

Gedeputeerde Appelman ziet dit anders. Er wordt niet op twee paarden gegokt, maar de provincie ruilt haar juridische positie bij de bestuursrechter in voor een mediationtraject.

De voorzitter vraagt of de juridische positie aan het begin of aan het eind van het mediationproces wordt opgegeven.

Gedeputeerde Appelman reageert dat de opdrachtverlening aan de mediators duidelijk zal moeten verwoorden welke vragen beantwoord moeten worden. En dat zijn dezelfde vragen die nu bij de bestuursrechter liggen.

De voorzitter vat samen: als de opdrachtverlening duidelijk is en er komt een bepaalde uitkomst uit het mediationtraject die onbevredigend is, dan is er geen rechtsgang meer mogelijk.

Gedeputeerde Appelman bevestigt dit. De opdrachtformulering is een onderhandelingsproces van beide partijen en de gedeputeerde zegt toe, dat hij zal kijken op welke wijze het college de Staten daarbij kan betrekken. De Staten zijn destijds over de beschikking geïnformeerd. Zodra er sluitende afspraken zijn gemaakt over de mediation, zal het college met het deelakkoord Natuur naar de Staten komen.

De voorzitter stelt dat de reikwijdte van de vraag over de procedure verder ging en vraagt gedeputeerde Witteman daarop in te gaan.

De PVV stelt bij interruptie, dat de keuze voor mediation al is genomen, buiten de Staten om.

De voorzitter reageert, dat dat volgens hem nog niet het geval is. Aan het einde van deze ronde zullen de Staten concluderen of er uitstel verleend zal worden en zo ja, dan is dat bedoeld om naar het mediationtraject te gaan.

D66 geeft aan, dat op de agenda nu een voorstel staat om vanavond een Statenvoorstel al dan niet te behandelen. Wel of geen mediation is een volledig ander agendapunt.

De voorzitter merkt op, dat de PVV suggereert dat er al een conclusie getrokken is, terwijl dat pas aan het eind van deze ronde aan de orde is.

De PVV vult aan, dat er in de stukken staat dat er al afspraken zijn gemaakt over mediation met een bindend advies.

De voorzitter heeft de vergadering geopend met de vraag of er wel of niet gesproken gaat worden over uitstel van een inhoudelijke bespreking van de stukken. De vraag over mediation is van tweede orde.

De PvdA ziet wel een verband tussen beide. De vraag over wel of geen uitstel moet door de Staten beantwoord worden, maar het college heeft duidelijk gemaakt dat dat uitstel bedoeld is om mediation een kans te geven. Zij denkt dat het college zelfstandig kan besluiten om tot mediation over te gaan. Als de Staten nu besluiten om de akkoorden vanavond toch te behandelen, dan is de poging tot mediation van de baan.

De voorzitter benadrukt dat hij aan het begin van de vergadering heeft aangegeven, dat als laatste punt het verdere vervolg behandeld zou worden. Daar wordt nu een voorschot op genomen en hij denkt dat het niet goed is om daar nu al een uitspraak over te doen.

De PVV wil toch graag van het college horen of er inderdaad al afspraken zijn gemaakt over het aangaan van mediation, zoals de partij in de stukken leest.

Gedeputeerde Witteman reageert dat het college de bevoegdheid heeft om de provincie in gerechtelijke procedures te vertegenwoordigen. Daarover legt het verantwoording af aan PS. Als het college tijdens een gerechtelijke procedure vindt dat het aan de orde is om te kijken naar mogelijkheden van mediation, dan heeft het daar de bevoegdheid voor. Het college en de staatssecretaris hebben het voornemen om te komen tot mediation en dat zal verder uitgewerkt moeten worden. Pas daarna is er het besluit.

De voorzitter vraagt of er nog een interventiemogelijkheid voor de Staten is.

Gedeputeerde Witteman antwoordt, dat gedeputeerde Appelman al heeft aangegeven, dat bij de opdrachtformulering gekeken zal worden op welke manier het college de Staten daar adequaat over kan informeren. De Staten kunnen het college altijd achteraf aanspreken op de beslissingen die het in dat traject heeft genomen en dat zou ook nu kunnen. Het college heeft op 17 augustus 2011 de Staten geïnformeerd over de beschikking en de gang naar de rechter. Recent zijn de Staten hier nogmaals uitgebreid over geïnformeerd. Op basis van het coalitieakkoord zou er binnen een half jaar een voorstel gepresenteerd worden voor overdracht van de uitvoering van Oostvaarderswold aan maatschappelijke initiatiefnemers. Er was al een intentieovereenkomst met de partners om tot het voorstel te komen. Het zou heel ingewikkeld zijn om dit terug te draaien en pas partners te gaan zoeken als het besluit er is. Voor 11 januari 2012 is een opiniebijeenkomst gepland. De eerste besluitvorming Oostvaarderswold is er één op hoofdlijnen, waarbij het college aan PS vraagt of zij de grote lijn die het college voorstelt steunen en welke punten PS voor verdere besluitvorming uitgewerkt willen zien.

Het CDA vraagt hoe er een discussie over plannen kan ontstaan, terwijl PS niet weten wat het financiële kader is. Wordt er een financieel of een inhoudelijk plan voorgelegd?

Gedeputeerde Witteman geeft aan, dat de uitkomst van de mediation, net zo goed als de uitspraak van de Raad van State of het inpassingsplan in stand blijft, een essentiële voorwaarde is voordat je definitief een besluit kunt nemen. De vragen over de richting en welke punten gewijzigd of uitgewerkt moeten worden, kunnen beantwoord worden op basis van de veronderstelling dat de mediation of gerechtelijke uitspraak goed komt. Maar zonder definitieve uitspraak kunnen er geen definitieve besluiten over de gebiedsontwikkeling Oostvaarderswold genomen worden. Er zal een integraal plan, met inhoudelijke en financiële componenten, voorgelegd gaan worden.

De voorzitter stelt voor om terug te gaan naar de vraag over wel of geen uitstelverlening.

D66 wil weten wanneer het deelakkoord Natuur behandeld kan worden.

Gedeputeerde Witteman spreekt over een duivels dilemma: ook de consequenties van het niet onderschrijven van het akkoord zijn volstrekt onduidelijk. Wel is duidelijk dat de provincies die het akkoord niet ondersteunen, daar geen enkel voordeel van zullen hebben. De bezuinigingsdoelstelling van dit kabinet blijft intact.

De PVV constateert, dat uitstel dan geen zin heeft. De partij heeft nog geen enkele reden gehoord, waarom zij akkoord zou moeten gaan met uitstel.

Gedeputeerde Witteman merkt op, dat in het deelakkoord Natuur staat dat bij instemming met dat akkoord alle voorgaande bestuursovereenkomsten vervallen. Dat betekent dat alle verplichtingen van het Rijk om al door Flevoland gemaakte kosten te vergoeden vervallen. Het gaat om € 140 miljoen waar Flevoland dan voor opdraait, die uitgegeven is voor het loyaal uitvoeren van Rijksbeleid in de afgelopen acht jaar. Dat vindt het college volstrekt onverantwoordelijk.

Volgens de PVV klopt dit niet: In de nadere afspraken waar het CDA eerder ook naar verwees, staat dat Oostvaarderswold eruit wordt gehaald. Bij mediation loopt de provincie precies hetzelfde risico als bij een gerechtelijke procedure.

Gedeputeerde Witteman stelt dat als de PVV juridisch advies in zou winnen, de partij niet te horen zou krijgen dat de juridische positie gehandhaafd blijft als het akkoord ondertekend wordt. Het college vindt het onverantwoordelijk om de rekening bij de inwoners neer te leggen. Daarom wil het college het aanbod van de staatssecretaris in de Kamer om te komen tot een nette oplossing voor de juridische verplichtingen ten aanzien van Flevoland niet laten lopen. De gedeputeerde vertelt geen onwaarheden en vindt dat een zware beschuldiging van de PVV. Hij kan alle bedragen verantwoorden en die komen voor rekening van de inwoners als er geen goede afspraken met het Rijk gemaakt worden.

Het CDA vraagt of er in het gesprek met de staatssecretaris ook is gesproken over het al dan niet moeten ondertekenen van het bestuursakkoord vandaag?

Gedeputeerde Witteman geeft aan dat de staatssecretaris akkoord is met uitstel. Het bestuursakkoord is een akkoord tussen vier overheden, waarin onder andere vermeld staat dat er nadere afspraken gemaakt gaan worden over het deelgebied Natuur. Die worden nu uitgewerkt in het deelakkoord Natuur. Die nadere afspraken vindt het college in verband met Oostvaarderswold erg belangrijk en het wil daarom het bestuursakkoord ook pas aan de Staten voorleggen als bekend is hoe het deelakkoord Natuur eruit ziet. Het is dan ook helderder om beide akkoorden aan te houden tot er sluitende afspraken over de mediation zijn. De voorzitter inventariseert welke partijen er nog vragen hebben en dat zijn D66, SP en PVV.

De VVD stelt voor dat de voorzitter tot een afronding komt in verband met de tijd.

De voorzitter reageert dat hij daarom inventariseerde wie er nog vragen had en geen derde termijn meer instelt.

D66 vraagt in hoeverre de besluitvorming van het bestuursakkoord uit te stellen is. Gedeputeerde Witteman haalde in zijn beantwoording zojuist de staatssecretaris aan, maar die gaat niet over het bestuursakkoord.

De SP heeft nog geen antwoord gekregen op haar vragen over de risico's voor de Natura 2000-gebieden, over het feit dat de mediation geen precedentwerking mag hebben en dat de Staatssecretaris zich inhoudelijk wil gaan bemoeien met de invulling van Oostvaarderswold.

De PVV vraagt of het onduidelijk of onwenselijk is om beide akkoorden apart te behandelen. De koppeling ontslaat mogelijk de coalitie van het nemen van een verdeeld besluit.

Gedeputeerde Witteman antwoordt, dat hij inderdaad sprak over de deadline van het deelakkoord Natuur. Voor het bestuursakkoord is er geen harde deadline. Oostvaarderswold is niet vergelijkbaar met situaties elders in het land, waardoor precedentwerking niet te verwachten is. Bovendien wil de staatssecretaris alle afspraken gemaakt voor 20 oktober 2010 nakomen en dat wil de provincie ook. De mediation is erop gericht om te bepalen wat die afspraken nu precies zijn. In dat geval heeft dat geen precedentwerking. Maar voor de volledigheid heeft de staatssecretaris aangegeven, dat er van precedentwerking geen sprake kan zijn. In het gesprek van juni 2011 met de staatssecretaris kon het plan uit het coalitieakkoord rekenen op bijval. Maar uit de discussie over de financiën zijn de staatssecretaris en de provincie niet uitgekomen. De mediation gaat over financiën en inhoud, maar dat is omdat die twee niet los van elkaar gezien kunnen worden. Het is niet vanwege een geschil op inhoud. De akkoorden apart behandelen is zowel onwenselijk als onduidelijk: Dat zou een onduidelijk besluit opleveren en het is onwenselijk om onduidelijke besluiten te nemen.

Gedeputeerde Appelman reageert dat er een grote risicofactor zit in de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000. Dat is benoemd in de risicoanalyse. Er volgt nog een discussie over de vraag in welke mate die risico's te hanteren zijn. De provincie heeft een inspanningsverplichting: Als er doelen niet gehaald worden, moet de provincie kunnen aantonen dat zij een uiterste inspanning heeft gedaan.

De SP begrijpt het antwoord, maar vraagt zich af waarom de Staten vanavond niet gewoon tegen het akkoord kunnen stemmen.

De voorzitter inventariseert welke partijen er voor uitstel zijn om zo een advies uit te kunnen brengen. Het daadwerkelijke besluit tot wel of geen uitstel zal vanavond genomen moeten worden. De CdK zal met de griffie bepalen hoe dat besluit genomen kan worden.

50PLUS vraagt om motivering van het advies.

De voorzitter geeft aan dat het mogelijk is om er vanavond een bespreekpunt van te maken. Bovendien ontbreekt het aan de tijd en is er zojuist twee uur over gesproken.

De SGP wil zich vanavond uitspreken.

De SP wil eerst fractieoverleg plegen.

GroenLinks merkt op, dat er voor fractieoverleg nog 3,5 uur beschikbaar is tot aan de Statenvergadering.

De voorzitter constateert, dat uitstel van de besluitvorming van beide akkoorden vanavond op de agenda gezet zal worden. Hij bedankt allen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 16.30 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 1 februari 2012,

de griffier,

de voorzitter,